

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 10 października 2024 r.

Poz. 6777

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IFIIL.4131.1.83.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 7 października 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr V/45/2024 Rady Gminy Psary z dnia 29 sierpnia 2024 r. *w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Psary* (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2024 r., poz. 6075).

Uzasadnienie

W myśl art. 85 i 86 *ustawy o samorządzie gminnym* wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością gminną na podstawie kryterium zgodności z prawem. Zgodnie z art. 91 wskazanej ustawy, uchwała gminy, która jest sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w drodze rozstrzygnięcia nadzorczego.

W dniu 29 sierpnia 2024 r. Rada Gminy Psary podjęła uchwałę Nr V/45/2024 *w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Psary*.

Stosownie do przepisu art. 90 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym*, organ nadzoru w dniu 5 września 2024 r. otrzymał uchwałę Nr V/45/2024 celem zbadania zgodności tej uchwały z prawem.

W dniu 3 października 2024 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze oraz poinformował Gminę o możliwości złożenia wyjaśnień.

W trakcie prowadzonego postępowania nadzorczego, organ nadzoru stwierdził, że uchwała Nr V/45/2024 została podjęta z istotnym naruszeniem przepisów prawa w następującym zakresie:

Zgodnie z przepisem § 1 i § 2 kontrolowanej uchwały wyznaczony został obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w gminie Psary. W załączniku nr 1 do uchwały przedstawiono obszar zdegradowany w obrębie Dąbia, w załączniku nr 2 przedstawiono obszar zdegradowany w obrębie Malinowice, w załączniku nr 3 przedstawiono obszar zdegradowany w obrębie Psary i Grodków, a w załączniku nr 5 przedstawiono obszar zdegradowany w obrębie Preczów i Sarnów. Natomiast w załączniku nr 4 do uchwały przedstawiono obszar rewitalizacji, który stanowi część obszaru zdegradowanego wyznaczonego w załączniku nr 3.

Przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* (Dz. U. z 2024 r., poz. 278), wskazuje, że w celu realizacji zadań związanych z rewitalizacją niezbędne jest podjęcie, w pierwszej kolejności, uchwały wyznaczającej obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W miejscu tym niezbędne jest wyjaśnienie, co należy rozumieć przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W art. 9 *ustawy o rewitalizacji* ustawodawca wyraźnie wskazał, że jako obszar zdegradowany można wyznaczyć taką przestrzeń, która znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Poza powyższym, obszar wyznaczany jako obszar

zdegradowany musi spełniać jeszcze co najmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Nie ma przeszkód w wyznaczeniu wszystkich terenów dotkniętych kryzysem jako obszaru zdegradowanego, nawet w przypadku nieciągłości przestrzennej, a zatem tereny, na których negatywne zjawiska nie występują nie mogą zostać włączone do obszaru zdegradowanego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 *ustawy o rewitalizacji* w celu opracowania diagnoz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wójt, burmistrz albo prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze, dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

W przypadku wyznaczonego na terenie gminy Psary obszaru zdegradowanego, negatywne zjawiska nie występują na całym obszarze zdegradowanym wskazanym na załącznikach 1, 2, 3 i 5, a wyłącznie na ich części. Z diagnozy przygotowanej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Psary, jak również z uzasadniania do uchwały, nie wynika jednoznacznie dlaczego zdecydowano się na wyznaczenie obszaru zdegradowanego dla obszarów niezamieszkałych, chociażby takich, które w ewidencji gruntów i budynków posiadają użytek rolny bądź leśny oraz tereny wód śródlądowych, tereny kolejowe, jak również dlaczego włączono w obszar zdegradowany tereny magazynowo-składowe i nieużytki.

W granicach obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 cyt. *ustawy o rewitalizacji*, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się obszar rewitalizacji.

W wyznaczonym obszarze rewitalizacji wskazano przeznaczone do działań rewitalizacyjnych tereny zamieszkałe, ale również liczne niezamieszkałe – stanowiące nieużytki, tereny rolnicze, tereny leśne, tereny wód śródlądowych, tereny kolejowe, jak również tereny magazynowo-składowe.

W ten sposób wyznaczając obszar rewitalizacji naruszono art. 10 ust. 1 *ustawy o rewitalizacji*, zgodnie z którym obszar rewitalizacji cechuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym w powiązaniu z przynajmniej jednym z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Tereny niezamieszkałe mogą być włączone w tereny rewitalizacji wyłącznie w przypadkach wskazanych w art. 10 ust. 3 *ustawy o rewitalizacji*, czyli wtedy, gdy są to tereny przemysłowe, tereny powojenne albo pokolejowe, a możliwe do przeprowadzenia na nich działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1 tej ustawy. Przywołane przepisy ustawy nie zezwalają jednak na włączanie w obszar rewitalizacji terenów niezamieszkałych, a tym samym niezdegradowanych. Gdyby ustawodawca dopuszczał ustanowienie obszaru rewitalizacji na terenach rolnych lub leśnych czy nieużytkach, to takie dopuszczenie zawarte byłoby w stosownym przepisie ustawy. Z diagnozy również nie wynika dlaczego w obszar rewitalizacji włączono tereny magazynowo-składowe.

Wyznaczając obszar rewitalizacji należy mieć także na uwadze gdzie będą zlokalizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz możliwości interwencji gminy. Powinna być zbadana struktura własnościowa gminy, dokumenty planistyczne jak również inne zasoby gminy np. ewidencja gruntów i budynków, w taki sposób aby było wiadomo czy podjęcie działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji będzie w ogóle możliwe. Należy przewidzieć to już na etapie wyznaczenia obszaru rewitalizacji. W procesie delimitacji nie wskazano dlaczego obszary niezamieszkałe zostały włączone do obszaru rewitalizacji.

Na marginesie wskazać należy, że w myśl art. 15 ust. 3 *ustawy o rewitalizacji* możliwa jest realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczonych w gminnym programie rewitalizacji również poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynika to z ich specyfiki i służą one realizacji celów i kierunków działań programu. Jednak takie tereny należy wyznaczyć na etapie pogłębionej diagnozy poprzedzającej uchwalenie gminnego programu rewitalizacji.

Podsumowując należy zaznaczyć, że przepisy art. 91 ust. 1 *ustawy o samorządzie gminnym* jednoznacznie wskazują, iż uchwała sprzeczna z prawem jest nieważna, a o nieważności uchwały, w całości lub w części, orzeka organ nadzoru. O zakresie rozstrzygnięcia decyduje natomiast fakt, czy stwierdzone naruszenie prawa będzie miało wpływ na całą uchwałę, czy będzie dotyczyło jedynie pojedynczych przepisów niezgodnych z aktami prawa hierarchicznie wyższymi, które to jednak naruszenia nie będą rzutować na całą uchwałę.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że uchwała Rady Gminy Psary Nr V/45/2024 z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze Gminy Psary, narusza wymienione w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczym przepisy, których naruszenie ma istotny wpływ na całą uchwałę, w związku z czym wydanie niniejszego rozstrzygnięcia stało się konieczne i uzasadnione, a zatem należało orzec, jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia Radzie Gminy Psary rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od jego doręczenia Radzie Gminy Psary.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Infrastruktury

Bożena Goldamer-Kapała

Pouczenie o możliwości wniesienia skargi w formie elektronicznej

1. Skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze można wnieść w formie elektronicznej lub papierowej.
2. Skarga przekazana w formie dokumentu elektronicznego powinna zawierać wszystkie wymogi pisma sporządzonego w postaci papierowej.
3. Skarga wnoszona w formie dokumentu elektronicznego, powinna ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisana przez stronę lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
4. Jeżeli skarga nie zawiera adresu elektronicznego przyjmuje się, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego.
5. Do skargi wniesionej w formie dokumentu elektronicznego nie dołącza się jej odpisów.
6. Do skargi należy dołączyć pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzitelny odpis pełnomocnictwa.